

УДК 81'25:821.161.2-31

DOI:<https://doi.org/10.31861/gph2024.850-851.131-138>

CHALLENGES OF TRANSLATING COLLOQUIAL VOCABULARY INTO GERMAN ON THE BASIS OF SERHIY ZHADAN'S NOVEL «INTERNAT»

ВИКЛИКИ ПЕРЕКЛАДУ РОЗМОВНОЇ ЛЕКСИКИ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ СЕРГІЯ ЖАДАНА «ІНТЕРНАТ»

Галина СЕНИК¹, Антоніна МУЛИК²

¹кандидат філологічних наук, доцент
доцент кафедри германської філології та перекладу
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
h.senyk@chnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0001-7146-2884>

²магістр кафедри германської філології та перекладу
факультет іноземних мов
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
mulyk.antonina@chnu.edu.ua

The article is devoted to the study of the challenges that arise in the German translation of colloquial vocabulary in S. Zhadan's novel «The Orphanage». Colloquial vocabulary plays a key role in reproducing the cultural and social peculiarities of the linguistic environment of the characters in this novel. Therefore, the main challenges lie in the difficulty of adequately conveying informal expressions, phraseological units and other elements of colloquial speech, which can be difficult due to the lack of direct correspondences in German.

The study was conducted on the basis of a sample of words and phrases of colloquial vocabulary from the novel by S. Zhadan's novel «The Orphanage», which consists of 73 units from the original text and their translations into German by translators Juri Durkot and Sabine Stor. The selected sample made it possible to analyze the typical difficulties faced by translators in conveying the linguistic features and stylistic nuances of Ukrainian spoken language in German translation. Attention is drawn to the issue of accuracy of the original language flavor.

The article describes the translation problems of lexical, grammatical and lexico-grammatical categories on the basis of a sample of colloquial vocabulary of the novel. The specifics of the use of the main types of translation transformations used by the translator are analyzed and examples are given to confirm this. In particular, the author analyzes artistic examples of such transformations: lexical (differentiation, modulation, specification), grammatical (grammatical substitution, addition, deletion, grammatical rearrangement of sentence members) and lexico-grammatical (holistic transformation).

To demonstrate the quantitative ratio of translation transformations, diagrams are provided that show in detail which transformations are more common at each level. The quantitative analysis shows that the most commonly used translation transformations are at the

grammatical level, which is due to significant differences in the grammatical structures and norms of these languages.

The study proves the importance of a careful approach to the translation of colloquial vocabulary, since translation decisions concerning the rendering of informal expressions, idioms, and culturally marked elements directly affect the accuracy of reproducing the atmosphere of a work and its emotional expressiveness.

Keywords: translation, transformations, strategies, levels, challenges,

Стаття присвячена дослідженню проблем перекладу розмовної лексики в німецькому перекладі Юрі Дюркота і Сабіне Штор роману С. Жадана «Інтернат». Розмовна лексика відіграє ключову роль у відтворенні культурних та соціальних особливостей мовного середовища героїв цього твору. Тому основні виклики полягають у складності адекватної передачі неформальних висловів, фразеологізмів та інших елементів розмовного мовлення, що постає через відсутність прямих відповідників у німецькій мові.

Дослідження проведене на основі вибірки з 73 слів та словосполучень розмовної лексики з оригінального тексту роману С. Жадана «Інтернат», а також їхніх перекладів німецькою мовою. Виокремлена вибірка дала змогу проаналізувати типові труднощі, з якими стикаються перекладачі під час передачі мовних особливостей і стилістичних нюансів української розмовної мови в німецьких перекладах. Звернено увагу на питання точності передачі мовного колориту оригіналу.

У статті описано різнокатегоріальні перекладацькі проблеми, що вирішуються шляхом застосування лексичних (диференціація, модуляція, конкретизація), граматичних (граматична заміна, додавання, вилучення, граматична перестановка членів речення) та лексико-граматичних (цілісне перетворення) трансформацій, які застосовував перекладач.

Для демонстрації кількісного співвідношення перекладацьких трансформацій наведено діаграми, які предметно демонструють, які саме трансформації є більш поширеними за кожним рівнем. Здійснений кількісний аналіз вказує на те, що найчастіше використовуються перекладацькі трансформації на граматичному рівні, що спричинено суттєвими відмінностями у граматичних структурах та нормах цих мов.

Проведене дослідження доводить важливість ретельного підходу до перекладу розмовної лексики, оскільки перекладацькі рішення, що стосуються передачі неформальних виразів, ідіом та культурно маркованих елементів, безпосередньо впливають на точність відтворення атмосфери твору та його емоційної виразності.

Ключові слова: переклад, трансформації, стратегії, рівні, виклики.

I. ВСТУП

До одного з семи стилів літературної мови в українському мовознавстві зараховують розмовно-побутовий стиль. Людина освоює його від народження в родині, або в процесі навчання, внаслідок чого він стає варіантом її інтелектуально свідомої літературно-мовної діяльності. Цей функціональний аспект мовної поведінки формується в межах національної системи літературної мови, адаптуючи нормативну базу повсякденного спілкування під впливом мовно-естетичної системи художнього стилю та народної творчості (Бибик, 2011, с. 113).

Розмовно-побутове мовлення являє собою найбільш невимушену і максимально вільну форму літературного мовлення. Мовна поведінка цього стилю в повсякденному житті відрізняється відкритою, демократичною, економною, спонтанною, міжособистісною, неофіційною, конкретно-ситуативною комунікацією, що нормується взаємодією учасників спілкування. У розмові з близькими мовець може використовувати мовленнєві засоби, що вже стали звичними (мовні форми та штампи, які адекватно усвідомлюють співрозмовники, інтонуювання висловленого), а також невербальні засоби (жести та мімічні рухи).

Філологічний аспект у розмовно-побутовій лексиці найбільше охоплює вербальні засоби, на відміну від невербальних, тому що останнє необхідно досліджувати більш комплексно, в синкретизмі з психологією, культурологією, соціологією, антропологією тощо. Тому більшість наукових розвідок зосереджені на дослідженні розмовно-побутової-лексики на текстовому матеріалі. Основні вербальні засоби розмовного стилю включають в себе використання емоційно-експресивної лексики, такої як метафори, порівняння, синоніми і інші вирази. Також використовують суфікси з суб'єктивною оцінкою, короткі та прості речення, часте використання різноманітних займенників та дієслів із двома префіксами, а також специфічні фразеологізми, фольклоризми, діалектизми, лексика розмовного стилю та скорочені слова (Пономарів, 2000).

Оскільки переклад не може бути повністю однаковим аналогом оригіналу, це означає, що головне завдання перекладача полягає у створенні тексту, який максимально відповідає оригіналу з точки зору семантики, структури та потенційного впливу на користувача перекладу. Основні труднощі перекладу полягають в тому, що між мовами оригіналу та перекладу не завжди можна знайти мовні відповідники: семантичні та структурні аналоги (однакові моделі речень чи словосполучень, повний збіг семантичних значень слів і т.д).

Під час перекладу розмовної лексики важливим є врахування контексту та взаємодії всіх елементів перекладеного матеріалу, а не лише перекладу окремих слів чи висловів, взятих ізольовано від контексту. Тому перекладачем має бути забезпечено загальну функціональну та стилістичну відповідність, а не лише часткову або формальну. Отже, перекладачу не завжди варто безумовно переносити кожне слово з урахуванням його емоційного та стилістичного відтінку, оскільки це може призвести до відхилення від норм конкретного виду мовного стилю в обох мовах. Процес переходу від мовних одиниць оригіналу до відповідних одиниць мови перекладу відбувається завдяки перекладацьким трансформаціям. Ці трансформації представляють собою конкретну форму міжмовного перефразування, відзначаючись суттєвою відмінністю від перетворень, які відбуваються в межах однієї мови (Лощенова, Нікішина, 2014, с. 102–104).

Велика кількість перекладачів займалися спробами відтворити в перекладі розмовно-побутову лексику цього роману, однак у цьому питанні виникають конкретні виклики та труднощі, описані в основній частині статті. Роман перекладали німецькою, білоруською, польською, італійською і данською мовами. Один з німецьких перекладів роману переміг у категорії «Найкращий переклад» на Лейпцизькому книжковому ярмарку у 2018 році. Тенденція до перекладу цього роману різними мовами зумовила **актуальність** та науковий інтерес до дослідження його перекладацької специфіки. Необхідність глибокого аналізу методів передачі значень таких одиниць та виразів стає очевидною, особливо в умовах постійного зростання інтенсивності міжкультурної комунікації.

Мета дослідження полягає у встановленні особливостей перекладу одиниць та виразів побутової та розмовної лексики, використаної автором у творі-оригіналі, з урахуванням специфіки мовленнєвого стилю, емоційної насиченості та зіставлення їх перекладів німецькою мовою на прикладі роману С. Жадана «Інтернат».

Матеріал дослідження склали 73 слова та словосполучення розмовно-побутової лексики, а також їхні переклади німецькою мовою.

Методами дослідження стали синтез і аналіз, метод суцільної вибірки, зіставний та типологічний методи, описовий метод, порівняльний метод, кількісний метод, метод дослідження продуктів та процесу перекладу. Методи синтезу та аналізу були застосовані для систематизації та узагальнення отриманої інформації, виявлення ключових тенденцій та зв'язків між досліджуваними явищами. Метод суцільної вибірки був використаний для отримання репрезентативного обсягу емпіричного матеріалу, що забезпечило високий рівень достовірності нашого дослідження. Застосування зіставного та типологічного методів

дозволило нам порівняти різні аспекти теми з різних точок зору, що сприяло глибшому розумінню предмета. Ми також використали описовий метод для детального опису досліджуваних явищ та їхніх характеристик. Порівняльний метод допоміг встановити відмінності та схожості між різними аспектами нашої теми. Застосування кількісного методу дозволило виявити частоту вживання різних перекладацьких стратегій. І, нарешті, метод дослідження продуктів та процесу перекладу дав змогу оцінити якість та ефективність різних підходів до перекладу.

II. РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Розмовна лексика займає хоч і не головну, але важливу роль в тексті роману «Інтернат» С. Жадана. Для аналізу перекладів розмовної лексики розглянуто обраний матеріал на рівні перекладацьких проблем лексичної, граматичної та лексико-граматичної категорій.

Лексичні трансформації у перекладі включають закономірні заміни словникових відповідників, що піддаються різним змінам лексичних елементів мови оригіналу. Головна мета таких трансформацій полягає в досягненні адекватної передачі семантичних, стилістичних і прагматичних характеристик, враховуючи норми мови перекладу та культурні мовленнєві традиції.

З-поміж основних лексичних трансформацій, які простежуються у романі С. Жадана «Інтернат», можна виокремити конкретизацію, генералізацію, транскрипцію, модуляцію та диференціацію. Важливо враховувати, що переклад лексичних елементів відбувається не лише в контексті окремого слова, а й з урахуванням його контекстуальних зв'язків та функціональних характеристик. Знання словникових відповідників є важливим, але недостатнім елементом для забезпечення адекватності перекладу лексики, оскільки контекст часто вимагає відхилення від простого відтворення словникових еквівалентів.

Першою перекладацькою стратегією на лексичному рівні, яка трапляється в тексті перекладу роману, є **диференціація**. Наприклад: «*У тебе бабки хоч є?*» – «*Hast du denn überhaupt Kohle?*». В оригіналі репліки використане експресивне сленгове слово «бабки» замість загальноживаного терміну «гроші» для передачі мовного колориту героя. В перекладі на німецьку мову підібрано синонімічне слово «Kohle», яке окрім «вугілля» означає «бабки». Тому переклад виходить еквівалентний та передає атмосферу розмови читачу цільової мови.

Переваги стратегії диференціації полягають у тому, що вона дозволяє передати відтінки мовного колориту та емоційне забарвлення оригіналу, зберігаючи при цьому зрозумілість та природність перекладу. Цей підхід дозволяє використовувати адекватні мовні еквіваленти, які найкращим чином відображають інтенцію та стиль мовлення автора, а також сприймаються аудиторією цільової мови без втрати сенсу чи емоційного навантаження.

Іншим видом перекладацьких трансформацій в творі постає **модуляція**. Фраза з оригінального тексту «фазаняче опудало» перекладається як «ein ausgestopfter Fasan». В українській мові у цій фразі використовується іменник «опудало» та прикметник «фазанячий». Але в німецькому перекладі навпаки використано прикметник «ausgestopft», що вказує на опудало, тому оригінальне значення зрозуміле логічним шляхом.

Ще одним прикладом модуляції є речення «*Я тебе тут з осені пасу*» – «*Ich bin schon seit Herbst hinter dir her*». В оригіналі тексту використовується дієслово «паси», що має пряме значення «виганяти худобу, доглядати за худобою», але використовується метафорично як «слідкувати за кимось». В німецькому перекладі використано фразу «hinter dir her», що означає «слідкувати, переслідувати». Тому оригінальне значення можна вивести логічним шляхом, хоча метафоричність втрачається.

Наступним видом перекладацьких стратегій є **конкретизація**. Наприклад, «Справи» переклали як «Geschäfte». Іменник «справи» має загальне широке значення, поки в перекладі використане слово «Geschäfte», яке має більше вузьке значення, а саме бізнес.

Мінусом використання конкретизації є те, що вона може звузити або втратити багатозначність оригінального вислову, що може бути важливим для збереження широкого контексту та можливості різних інтерпретацій. Така стратегія може обмежити розуміння та варіативність перекладу, змушуючи читача сприймати переклад більш однозначно, ніж оригінал.

У порівнянні трьох стратегій перекладу – диференціації, модуляції і конкретизації – можна виявити їхні переваги та обмеження залежно від контексту та мети перекладу. Диференціація забезпечує збереження особливого стилю та мовного колориту оригіналу і дозволяє передати емоційний відтінок та контекст вислову, але може вимагати ширшого лексичного запасу у цільовій мові для вибору еквівалентних слів та іноді потребує додаткового пояснення або контексту для розуміння читачем. Модуляція дозволяє адаптувати мовний вираз до стандартів та уявлень читачів цільової мови і зберігає логічну послідовність та зрозумілість в перекладі, але може призвести до втрати емоційного відтінку або мовного колориту оригіналу і вимагає досить точного вибору слів та виразів, щоб передати оригінальний зміст. Конкретизація спрощує та уточнює зміст, що може бути корисним у випадках, коли оригінал надто абстрактний і зменшує ймовірність неправильного розуміння, але може призвести до втрати багатозначності та гнучкості оригіналу і обмежує кількість можливих інтерпретацій та варіантів розуміння. Загалом, кожна з цих стратегій має свої сильні та слабкі сторони, і вибір конкретної стратегії повинен залежати від контексту, мети перекладу, а також від уподобань та потреб цільової аудиторії.

Розглядаючи **граматичний рівень** перекладацьких проблем, ми зосереджуємося на особливостях використання граматичних трансформацій під час перекладу обраних виразів розмовно-побутового стилю з оригіналу роману на німецьку мову. Аналіз граматичної структури речень та їх вправне конструювання у перекладі відповідно до вимог мовних норм і особливостей жанру та мови отримувача стає необхідною умовою для забезпечення адекватності перекладу.

Зрозуміло, що найскладніші граматичні питання, пов'язані з розумінням синтаксичної структури та морфологічного складу речень, виникають у процесі перекладу. Факторами, які призводять до застосування граматичних трансформацій, є різниці в будові мов, у наборі граматичних категорій, форм і конструкцій; відмінності у змісті подібних форм і конструкцій у двох мовах; різні функціональні та частотні характеристики граматичних явищ мови оригіналу та мови перекладу.

Розглядаючи зібраний матеріал на основі тексту роману С. Жадана «Інтернат» та тексту його перекладу німецькою мовою, першим видом граматичних перекладацьких стратегій можна виокремити **додавання**. Техніка додавання передбачає введення у текст перекладу елементів, які відсутні в оригіналі. Це здійснюється з метою точного відтворення змісту оригінального тексту та/або відповідності мовленнєвим та мовним нормам мови перекладу. Наприклад, «*Правильно, – сміється кулеметник, – хорошиий поет – мертвий поет*». – «*Richtig so*», *lacht der MG Mann, – guter Dichter ist toter Dichter*». У першій частині репліки оригінал тексту «правильно» перекладено як «richtig so» з додаванням союзу «so», з яким ця частина звучить «ну правильно/ так правильно», завдяки чому передається розмовний стиль мови перекладу та емоційна атмосфера розмови – кулеметник говорить це з жартівливістю.

В другій частині репліки «*хорошиий поет – мертвий поет*» – «*guter Dichter ist toter Dichter*» додається дієслово «sein»/«бути» в третій особі однини, щоб дотримуватися норм мови перекладу, в якій неповні речення з пропуском присудка не є характерними та загальноживаними.

Іншою стратегією перекладу виявлена **граматична заміна**. Наприклад: «Павле Івановичу, Павле Івановичу, – плаче вона, хапаючи його за руку, – як же це? Скажіть їм, хай ідуть» – «Pawlo Iwanowitsch, Pawlo Iwanowitsch, – weinend packt sie ihn am Armel, – das geht doch nicht! Sagen Sie ihnen, dass sie verschwinden sollen». В оригіналі репліки використовується спонукальна конструкція з формою умовного або бажального способу – часткою «хай». При перекладі на німецьку спонукальна умовна конструкція була замінена на речення з модальним значенням з використанням сильного модального дієслова «sollen».

Наступний приклад граматичної заміни: «– Да-да, – заспокоює її Паша, – скажу, обов'язково скажу». – «Ist gut, – beruhigt Pascha sie, – ich sag's ihnen, ganz bestimmt». В оригіналі персонаж погоджується з жінкою, використовуючи повтор союзів «да». В перекладі німецькою ця фраза звучить, як «добре» – «Ist gut», щоб передати стверджувальний тон, що герой зробить те, що його попросили. У цьому ж прикладі бачимо **вилучення** «ich sag's ihnen, ganz bestimmt», тому що в оригіналі персонаж два рази використовує дієслово «скажу», поки в перекладі лише один раз, задля дотримання мовних норм цільової аудиторії.

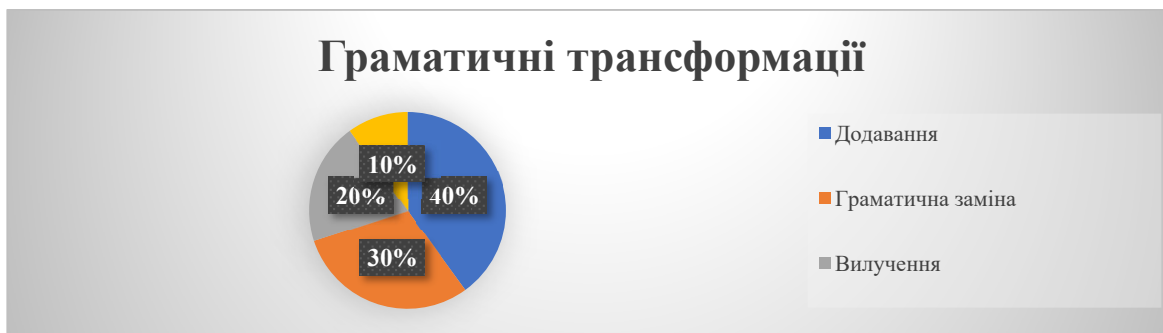
Випадок вилучення також трапляється в репліці «Коротше, я зранку там прокинулась, ну, в салоні». – «Bin morgens aufgewacht, im Salon». У перекладі не використовується прислівник «коротше», замість цього в реченні опущений підмет «я», щоб відобразити мову дівчини, яка хоче швидко все розказати.

Ще одну граматичну заміну знаходимо в репліці «Ви б не заходили туди», – «Ich würde da lieber nicht hineintreten». Умовність речення граматично передано, але в перекладі підметом виступає займенник «я», хоча в оригіналі «ви».

Наступний приклад граматичної заміни «Там розберешся» – «Von da musst du selber klarkommen». В оригінальному реченні немає підмета та виражено майбутнім часом. У перекладі використовується модальне дієслово «musst» та **додавання** підмета «ти» – «du».

Трапляється також **граматична перестановка членів речення**, наприклад: «У вас тут, бачу, щодня вихідні». – «Sie haben hier jeden Tag Feiertag, wie ich sehe». В оригіналі дієслово-присудок «бачу» стоїть в середині речення, розриваючи основну думку персонажа. У перекладі німецькою ця частина стоїть у кінці речення. Також тут простежуємо **додавання**, адже німецькою мовою перекладається не як «бачу», а «як я бачу» з додаванням підмета, вираженого займенником першої особи однини «я».

Розглянемо частотно-процентне співвідношення використання перекладацьких стратегій граматичного рівня за допомогою кругової діаграми (Діаграма 1):

Діаграма 1. Граматичні трансформації

Додавання та граматична заміна є найпоширенішими техніками, оскільки вони забезпечують гнучкість у виборі виразу та дозволяють перекладачеві точніше передати зміст оригіналу.

Порівнюючи стратегії перекладу на граматичному рівні, можна виявити їхні відмінності та специфіку використання. Додавання передбачає введення додаткових елементів у текст

перекладу, щоб точніше відтворити зміст оригіналу або відповідати мовним нормам цільової мови. Ця стратегія дозволяє зберегти повноту і точність висловлювання, але може призвести до збільшення обсягу тексту та втрати конкретності. Заміна полягає у заміні одних елементів мови іншими, щоб досягти кращої відповідності мовним нормам в цільовій мові. Ця стратегія дозволяє підкреслити певні аспекти оригінального тексту та адаптувати його до культурних чи мовних особливостей аудиторії. Перестановка включає переміщення елементів мови у реченні, щоб забезпечити зрозумілість висловлювання цільовій аудиторії, виходячи із граматичних норм таргет-мови. Але це може призвести до порушення ритму мовлення оригіналу або переривання основної думки.

Останнім розглянутим рівнем перекладу є *лексико-граматичний*. Оскільки граматики тісно переплетена з лексикою, переважна частина перекладацьких трансформацій має комплексний характер, що визначається взаємодією лексичних та граматичних змін під час перекладу.

Основною перекладацькою стратегією, яку ми розглядаємо на граматично-лексичному рівні, є *цілісне перетворення*. Проаналізуємо приклад: «*як же це?*» – «*das geht doch nicht!*». В ході перекладу питальне експресивне висловлювання «*як же це?*» було замінено повністю на фразу німецькою мовою, яка несе в собі таку ж динаміку змісту «*das geht doch nicht!*» – «так не піде!», а емоційність обурення підкреслюється ще й окличністю фрази.

Порівнюємо частоту використання перекладацьких стратегій на трьох рівнях : лексичному, граматичному та лексично-граматичному за допомогою кругової діаграми (Діаграма 2):

Діаграма 2. Перекладацькі стратегії

Найчастіше використовуються перекладацькі трансформації на граматичному рівні при перекладі з української мови на німецьку через суттєві відмінності у граматичних структурах цих мов. Українська мова має власні граматичні особливості, які вимагають перетворень під час перекладу на німецьку. Такі перекладацькі трансформації допомагають забезпечити точність, зрозумілість та природність перекладу в контексті цільової мови.

III. ВИСНОВКИ

У ході аналізу викликів перекладу розмовної лексики на матеріалі роману С. Жадана «Інтернат» ми розглянули обраний матеріал на трьох рівнях: лексичному, граматичному та лексико-граматичному. На лексичному рівні було виявлено, що найуживанішими стратегіями перекладу розмовної лексики є модуляція, диференціація та конкретизація. У порівнянні цих трьох стратегій перекладу можна зробити висновок про їхні переваги та обмеження залежно від контексту та мети перекладу. Диференціація забезпечує відтворення стилю та мовного

колериту оригіналу, що дозволяє передати емоційний відтінок та контекст вислову. Однак, вона може потребувати розширеного лексичного запасу у цільовій мові для відбору адекватних слів та іноді потребує додаткових пояснень або контексту для зрозуміння читачем. Модуляція дозволяє адаптувати мовний вираз до стандартів та уявлень реципієнта цільової мови, зберігаючи при цьому логічну послідовність та зрозумілість перекладу. Однак, вона може призвести до втрати емоційного відтінку і вимагає точного вибору слів для передачі оригінального змісту. Конкретизація спрощує та уточнює зміст, що корисно у випадках, коли оригінал надто абстрактний. Це зменшує ймовірність неправильного розуміння, але може призвести до втрати багатозначності та гнучкості оригіналу, обмежуючи кількість можливих інтерпретацій та варіантів розуміння.

На граматичному рівні було виявлено, що найуживанішими стратегіями перекладу є додавання та граматична заміна. Стратегія додавання полягає у введенні додаткових одиниць у текст перекладу, щоб точніше відтворити зміст оригіналу або відповісти мовним нормам цільової мови. Граматична заміна полягає у заміні одних елементів мови іншими, щоб досягти кращої відповідності мовним нормам в цільовій мові. Ця стратегія дозволяє адаптувати його до культурних та мовних особливостей німецькомовної аудиторії. Перекладачі також застосовують вилучення та граматичну перестановку членів речення.

На лексико-граматичному рівні найпоширенішою перекладацькою стратегією постає цілісне перетворення.

Згідно з результатами дослідження, найчастіше використовуються перекладацькі трансформації на граматичному рівні під час перекладу з української мови на німецьку через суттєві відмінності у граматичних структурах та нормах цих мов.

Виклики перекладу розмовно-побутової лексики стосуються складності передачі мовного колориту вихідного тексту, багатозначності слів та виразів, граматичних аспектів вихідної та таргет-мови, культурних аспектів, що можуть вимагати адаптації для цільової аудиторії, та виразності, оскільки передача емоційного забарвлення мовлення є складною під час перекладу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Бибик С.П. Розмовно-побутовий стиль у лінгводидактиці. *Культура слова*. 2011. Вип.75. С.112–123.
Лощенкова І. Ф., Нікішина В. В. Перекладацькі трансформації як ефективний засіб досягнення адекватності перекладу. *Філологічні науки*. Ніжин, 2014. Вип. 3. С.102–104.
Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української мови: Підручник. 3-тє вид., пере- роб. і доповн. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2000. 248 с.
Жадан С. Інтернат. Чернівці : Видавець Померанцев Святослав, 2022. 336 с.
Zhadan S. Internat //Aus dem Ukrainischen von Juri Durkot und Sabine Stöhr. Suhrkamp Verlag AG, Berlin, 2018. 302 с.

REFERENCES

- Bybik S.P. Colloquial and everyday style in linguodidactics. *Culture of the word*. 2011. Issue 75. C.112–123.
Loshchenova I. F., Nikishina V. V. Translation transformations as an effective means of achieving translation adequacy. *Philological sciences*. Nizhyn, 2014. Issue 3. C.102–104.
Ponomariv O.D. Stylistics of the modern Ukrainian language: Textbook. 3rd edition, revised and supplemented. Bogdan, 2000. 248 с.
Zhadan S. *«The Orphanage»*. Chernivtsi: Publisher Pomerantsev Svyatoslav, 2022. 336 с.
Zhadan S. Internat //From the Ukrainian by Juri Durkot and Sabine Stöhr. Suhrkamp Verlag AG, Berlin, 2018. 302 с.

Отримано: 18 жовтня 2024 р.

Прорецензовано: 19 листопада 2024 р.

Прийнято до друку: 2 грудня 2024 р.